

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 44244-02-16 לב נ' 31047344 NL .COM B.V BOOKING ואח'
11 למאי 2017

1

מספר בקשה: 10:

לפני כבוד השופטת הרשמת נועה גרוסמן

תובע נייב לב
ע"י ב"כ עו"ד אלון שגיא

נגד

נתבעות 1. BOOKING .COM B.V 31047344 NL
ע"י ב"כ עו"ד גילי רגב

2. מלונות פתאל בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד עופר כהן-צדק

2

החלטה

לפני בקשה הנוגעת להיתר המצאה אל מחוץ לתחום.

רקע:

התובענה העיקרית הוגשה כתובענה ייצוגית ונסמכה אליה בקשה לאישור. התובע מר נייב לב, הגיש תביעה אישית בסך 2,736 ₪, אך השווי הכולל כלפי הקבוצה במידה והתובענה תאושר כייצוגית אינו ניתן להערכה כספית. התובע הינו תושב ואזרח ישראל, לקוח של הנתבעות אשר הזמין באמצעות הנתבעות 1 חדרי ארוח אצל הנתבעות 2 (ייקרא להלן גם: "לב").

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 44244-02-16 לב נ' BOOKING.COM B.V 31047344 NL ואח'
11 למאי 2017

הנתבעת 1 הינה חברה הולנדית Booking.com B.V המהווים חלק מקבוצת פרייסליין גרופ (Priceline Group) (נאסד"ק: PCLN), מחזיקים בבעלותם ומפעילים את Booking.com, האתר המוביל בעולם להזמנות מקומות לינה ואירוח באינטרנט.

(תיקרא להלן גם: "בוקינג").

הנתבעת 2 מלוונות פתאל בע"מ, הינה חברה פרטית הרשומה בישראל אשר מפעילה לפי כתב התביעה 35 בתי מלון בישראל (ותיקרא להלן גם: "פתאל").

כמפורט בכתב התביעה, ביום 6.12.15 ביצע התובע הזמנה אצל בוקינג במלונות פתאל. ההזמנה בוצעה דרך אתר ההזמנות האינטרנטי של בוקינג.

ברם, כמפורט בכתב התביעה נפלה טעות בביצוע ההזמנה. כל פניותיו לגורמים המוסמכים בבוקינג או בפתאל לא הואילו ואף לא פניות לחברת כרטיסי האשראי בבקשה לביטול העסקה או למועצה הישראלית לצרכנות.

לטענתו של לב, התנהלותן של הנתבעות מהווה סדרה של הפרות המצדיקות לא רק תביעה אישית אלא גם תביעה ייצוגית של כלל הצרכנים אשר הזמינו חדרים במלונות בישראל באמצעות אתר בוקינג, ואשר לפי תנאי ההזמנה אינם זכאים להחזר כספי במקרה של ביטול ההזמנה או צרכנים שנמנעו מביצוע ההזמנה או ביצעו הזמנות במחיר גבוה יותר כדי שלא להיקלע לסיטואציה של העדר זכאות של העדר זיכוי כספי במקרה של זיכוי.

כיוון שבוקינג היא חברה הפועלת בחו"ל הגיש לב במסגרת בקשה מספר 3 בתיק, בקשה להיתר המצאה אל מחוץ לתחום. הוא ציין כי מדובר בחברה המאוגדת בהולנד אך פועלת גם בישראל ומשכך הפורום הנאות לדיון בבקשה ובתובענה הינו ישראל.

בהחלטה מיום 4.7.16 ניתן היתר להמצאה אל מחוץ לתחום לפי הוראות תקנה 500 לתסד"א תשמ"ד-1984.

לאחר שההמצאה בוצעה ובכפוף להסדר דיוני מסוים בין הצדדים, הוגשה בקשה מספר 10 מטעם בוקינג לביטול היתר המצאה אל מחוץ לתחום.

מצד הדין יש לדון עתה בבקשה למתן היתר המצאה אל מחוץ לתחום, מלכתחילה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 44244-02-16 לב נ' 31047344 NL BOOKING.COM B.V ואח'
11 למאי 2017

עמדת התובע / לב:

התובע גורס, כי בעניינו יש מקום למתן היתר המצאה אל מחוץ לתחום. הוא מפנה לסדרה של הלכות משפטיות שניתנו בעניין זה וטוען כי בית המשפט הכריע שם, כי המבקש עמד בתנאים הדרושים למתן היתר המצאה אל מחוץ לתחום והנימוקים שם יכולים לשמש גם כנימוקים בבקשה דנן. בתגובתו לבקשה לביטול היתר המצאה אל מחוץ לתחום הדגיש לב, כי אין המדובר בתביעה רגילה אלא בתובענה ייצוגית. בוקינג מפרסמת באתר האינטרנט שלה, כי היא פועלת במאות מדינות בעולם וכך גם בבקשת הביטול ובתצהיר שצורף אליה. בוקינג פעילה גם בישראל ואין לשעות לגרסתה כי היא פלטפורמה שיווקית בלבד. לטעמו, בתי המלון הפכו שחקני משנה כאשר בוקינג היא הגורם המשמעותי בענף מבחינת שיווק וחשיפה ללקוחות. בוקינג מנהלת עסקים עם מאות אלפי ישראלים ומוכרת להם חופשות בארץ ומשכך מתקיימים לטענתו של לב תנאי תקנה 500 לתסד"א תשמ"ד-1984 מבחינה המצאה אל מחוץ לתחום. בתגובתו הוא מונה פסיקה משמעותית בה התקבלו טענות להמצאה אל מחוץ לתחום כלפי בוקינג בנסיבות הדומות לעניינו.

עמדת הנתבעת 1 / בוקינג:

בוקינג טענה כי אין מקום לבצע היתר המצאה אל מחוץ לתחום בעניין שבנדון. היא גורסת, כי התובע לב אמור להוכיח שלושה אלמנטים. א. התובענה עומדת בדרישות תקנה 500(10) לתקנות. ב. לתובע עומדת עילת תביעה רצינית שיש לדון בה הן כנגד בוקינג והן כנגד פתאל. ג. בית המשפט הישראלי מהווה פורום נאות לדיון בתובענה כנגד הנתבע הזר. לשיטתה לב לא עמד בהוכחת האלמנטים הללו. להליך המצאת כתבי בית דין מחוץ לתחום השיפוט אופי מיוחד, מכוחו מורחבת סמכותו של בית המשפט הישראלי והוא חוצה גבולות והיקפים. כדי לכפות סמכות על נתבע זר, יש לעמוד על הדרישות בדקדקנות ובקפדנות, כאשר כל ספק פועל כנגד הזמנת הנתבע הזר להתדיין בארץ.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 16-02-44244 לב נ' 31047344 NL.B.V. BOOKING.COM ואח'
11 למאי 2017

אתר בוקינג הינו אתר בינלאומי הפונה לכלל אוכלוסיית העולם וניתן להזמין באמצעותו מקומות לינה ביותר מ-190 מדינות. מכיוון שהחוקים בכל אחת ממדינות העולם שונים זה מזה ובהכרח סותרים זה את זה, בלתי אפשרי לייצר אתר אחד שתואם לדינים של כל אחת ואחת ממדינות העולם. יש לאפשר לבוקינג להתאים את האתר שמפעילה לדין ההולנדי בלבד ולהזמין את אזרחי העולם לבצע באמצעותה עסקאות שעליהן יחול הדין ההולנדי בלבד, בהיותה חברה הולנדית אשר מושבה בהולנד. יש להוסיף לכך את העובדה שבוקינג אינה מפעילה את מקומות האירוח ואינה מבקרת בהם ועל כן אינה יכולה לדעת האם המידע המוצהר ע"י מקומות האירוח הינו מדויק ואמין.

אך, גם אם הדין הישראלי חל על בוקינג טוענת היא כי אין עילת תביעה רצינית נגדה, משום שאין בבקשה שום פירוט בקשר עם העילות הנטענות. זאת ועוד, אין הפרה של הוראות הדין משום שהוצעה למבקש הזכות לביטול העסקה וקבלת החזר כספי, אך מנימוקיו הוא בחר לוותר עליה. זה איננו המצב בו הוצעה למבקש רק אופציה אחת לביטול העסקה ללא זכות ביטול והחזר כספי. היו לו שתי אופציות והוא בחר במודע בעסקה שלא העניקה לו את זכות הביטול. בוקינג לא ביצעה כל הטעיה על פי הדין הישראלי ועל פי חיקוקי הגנת הצרכן.

אשר לסוגיית הפורום, גורסת בוקינג כי בית המשפט הישראלי איננו הפורום הנאות לדיון בתובענה, מבחן מירב הזיקות מצביעה לטעמה דווקא על הפורום ההולנדי כפורום מתאים יותר. האתר נשלט מנוהל ומופעל ע"י חברה הולנדית שמקום מושבה בהולנד. שרתי האתר ומחלקת שירותי הלקוחות אף הם ממוקמים מחוץ לישראל. לפי תנאי השימוש באתר, הדין החל הוא הדין ההולנדי לפי תניית השיפוט הייחודית הקבועה בסעיף 11 לתנאי השימוש באתר. אין המדובר בתנאי מקפח בחוזה אחיד כפי שטוען לב, במיוחד כאשר מדובר בהסכם בינלאומי שהדין הישראלי אינו חל לגביו. נוכח תניית השיפוט הייחודית המטילה חובה מוגברת על מבקש היתר ההמצאה, מוטלת עליו חובה להוכיח את נאותות הפורום קלה כחמורה והדבר לא נעשה בענייננו. לשיטתה, יש ליתן משקל לכך שבוקינג הינה חברה בינלאומית הפועלת במספר גדול של ארצות ולכן יש לה אינטרס לגיטימי לרכז את כל סכסוכיה במקום אחד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 44244-02-16 לב נ' 31047344 NL BOOKING.COM B.V ואח'
11 למאי 2017

הכרעה שיפוטית מנחה:

שני הצדדים ובמיוחד המבקש התייחסו להכרעה השיפוטית שיצאה תחת ידה של השופטת עינת רביד בבית משפט זה במסגרת ת.צ. 14-06-19529. המבקש שם אומנם שונה, אך המשיבות אותן משיבות, בוקינג ופאל. אופי הטענות באשר להיתר ההמצאה מחוץ לתחום דומה עד זהה בשתי הבקשות. המבקש דכאן ביקש לאמץ את ההכרעה השיפוטית שנעשתה ע"י כבוד השופטת רביד בהחלטתה מיום 17.3.2 ביקשה 22 בתיק, ולהחילה גם בענייננו. שם נקבע כי יש להתיר המצאה אל מחוץ לתחום לבוקינג מכל הטעמים המופיעים גם בהליך הנוכחי. מנגד, הצביעה בוקינג בתגובתה לפני על כך שההכרעה דן בת.צ. 14-06-19529 הוגש ערעור וההחלטה אינה חלוטה. דומני, כי בנסיבות אלה ראוי להמתין לתוצאות פסק דין בערעור שמספרו ע"ר (מחוזי ת"א) 9906-03-17 ולאמץ תוצאותיו גם בענייננו וכך אני מורה.

מסקנה:

אני קובעת כי ההכרעה בתיק ע"ר 9906-03-17 לצורך היתר המצאה אל מחוץ לתחום לבוקינג, ככל שתינתן, תחול ותחייב גם בתיק זה. לתזכורת מעקב לתוצאות פסק הדין בערעור בעוד 60 יום.

ניתנה היום בשבתי כרשמת, ט"ו אייר תשע"ז, 11 מאי 2017, בהעדר הצדדים.

נועה גרוסמן, שופטת

